

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет педагогічної освіти
Кафедра дошкільної освіти

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«   » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОД.04 ІННОВАЦІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

для студентів

спеціальності	012 Дошкільна освіта
рівня вищої освіти	другого (магістерського)
освітньої програми	012.00.01 Дошкільна освіта

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Електронний код 02136554
Начальник відділу
МОН. Горингу якості освіти
№ 2744/22

(підпис) (прізвище, ініціали)
2022 р.

Розробники:

Коваленко Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти,

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти,

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти.

Викладачі:

Коваленко Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол від «__» вересня 2022 р. №__

Завідувач кафедри и _____ Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 012.00.01

Дошкільна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти

«__» _____ 2022 р.

Гарант освітньо - професійної програми _____ Людмила КОЗАК

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2022 р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та навчальної роботи _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. «__» _____ 20__ р. Протокол №__

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

на 20__/20__ н. р. «__» _____ 20__ р. Протокол №__

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

на 20__/20__ н. р. «__» _____ 20__ р. Протокол №__

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
«Інновації в дошкільній освіті»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 /120	
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	50	104
Форма семестрового контролю	екзамен 1 семестр	екзамен – 1 семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до здійснення освітнього процесу в закладах дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти на засадах інноваційної діяльності в умовах швидких змін, турбулентності, невизначеності, складності ситуацій в галузі освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

- вчити впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу;
- формувати здатність генерувати нові ідеї;
- виявляти та впроваджувати в професійну діяльність інноваційний педагогічний досвід;
- формувати здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методик, прийомів, технологій;
- вправляти у аналізуванні й порівнянні результатів педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності;
- вправляти у здійсненні психолого-педагогічного супроводу індивідуальним

розвитком особистості дитини.

В результаті вивчення дисципліни «Інновації в дошкільній освіті» студенти набувають таких основних компетентностей:

№ з/п	Види компетентностей	Програмові компетентності
1.	Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти та здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог
2.	Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
3.	Спеціальні (фахові предметні) компетентності	<p>СК 1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методик, прийомів, технологій.</p> <p>СК 3. Здатність до психолого-педагогічного супроводу особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку , зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК 5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.</p>

3. Результати навчання за дисципліною

«Інновації в дошкільній освіті»

шифр	Програмові результати навчання
РН 2.	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
РН 4.	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності
РН 6.	Здійснювати психолого-педагогічний супровід індивідуальним розвитком особистості дитини
РН 8.	Виявляти та впроваджувати в професійну діяльність інноваційний педагогічний досвід
РНу 13.	Спілкуватися українською та іноземною мовами в суспільній, освітньо-професійній та особистісній сферах діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

«Інновації в дошкільній освіті»

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт			
	Аудиторна			Самостійна
	Усього	Лекції	Семінари	
Змістовий модуль 1.				
Теоретико-методичні засади інновацій в дошкільній освіті				
Тема 1. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти	6	2	2	2
Тема 2. Нормативно-правові документи про інноваційну діяльність у закладах освіти	3			3
Тема 3. Класифікація інноваційних технологій	4			4
Тема 4. Психолого-педагогічний супровід інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти	7	2	2	3
Модульний контроль	2			
Разом	22	4	4	12
Змістовий модуль 2.				
Інновації в освітньому процесі закладу дошкільної освіти				
Тема 5. Інновації у сфері здоров'язбереження дітей раннього і дошкільного віку	5	2		3
Тема 6. Педагогічні інновації у сфері	5	2		3

пізнавального розвитку дітей раннього і дошкільного віку				
Тема 7. Педагогічні інновації у сфері мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку	6		2	4
Тема 8. Педагогічні інновації у сфері художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку	6		2	4
Модульний контроль	2			
Разом	24	4	4	14
Змістовий модуль 3.				
Проекція інновацій в освітнє середовище закладу дошкільної освіти				
Тема 9. Теоретико-методичні засади інноваційного розвивального середовища в закладі дошкільної освіти	8	2	2	4
Тема 10. Тематичний проєкт як інноваційна форма організації інтегрованого освітнього процесу в ЗДО	6		2	4
Тема 11. Інноваційні підходи до планування освітньої взаємодії з дітьми у ЗДО	6	2		4
Модульний контроль	2			
Разом	22	4	4	12
Змістовий модуль 4.				
Управління інноваційною діяльністю у ЗДО				
Тема 12. Інноваційний менеджмент як умова ефективності інноваційної діяльності в галузі дошкільної освіти	6	2		4
Тема 13. Методичний супровід	8	2	2	4

інноваційної діяльності у ЗДО				
Тема 14. Готовність педагога до інноваційної педагогічної діяльності	6		2	4
Модульний контроль	2			
Разом	22	4	4	12
Семестровий контроль	30			
Усього	120	16	16	50

Тематичний план (заочна форма навчання)

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт			
	Аудиторна			Самостійна
	Усього	Лекції	Семінари	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади інновацій в дошкільній освіті				
Тема 1. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти	8	2		6
Тема 2. Нормативно-правові документи про інноваційну діяльність у закладах освіти	6			6
Тема 3. Класифікація інноваційних технологій	8	2		6
Тема 4. Психолого-педагогічний супровід інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти	6			6
Разом	28	4	-	24
Змістовий модуль 2. Інновації в освітньому процесі закладу дошкільної освіти				
Тема 5. Інновації у сфері здоров'язбереження	7			7

дітей раннього і дошкільного віку				
Тема 6. Педагогічні інновації у сфері пізнавального розвитку дітей раннього і дошкільного віку	9		2	7
Тема 7. Педагогічні інновації у сфері мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку	9		2	7
Тема 8. Педагогічні інновації у сфері художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку	7			7
Разом	32	-	4	28
Змістовий модуль 3.				
Проекція інновацій в освітнє середовище закладу дошкільної освіти				
Тема 9. Теоретико-методичні засади інноваційного розвивального середовища в закладі дошкільної освіти	8			8
Тема 10. Тематичний проєкт як інноваційна форма організації інтегрованого освітнього процесу в ЗДО	10		2	8
Тема 11. Інноваційні підходи до планування освітньої взаємодії з дітьми у ЗДО	10	2		8
Разом	28	2	2	24
Змістовий модуль 4.				
Управління інноваційною діяльністю у ЗДО				
Тема 12. Інноваційний менеджмент як умова ефективності інноваційної діяльності в галузі дошкільної освіти	11	2		9
Тема 13. Методичний супровід	12		2	10

інноваційної діяльності у ЗДО				
Тема 14. Готовність педагога до інноваційної педагогічної діяльності	9			9
Разом	32	2	2	28
Усього	120	8	8	104

5. Програма навчальної дисципліни

«Інновації в дошкільній освіті»

Змістовий модуль I.

Теоретико-методичні засади інновацій в дошкільній освіті

Тема 1. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти (2 год.).

Предмет і завдання дисципліни «Інновації в дошкільній освіті». Інноваційність в сучасному освітньому просторі. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів. Інноваційність дошкільної освіти в умовах її модернізації. Інноваційні тенденції розвитку сучасної вітчизняної дошкільної освіти: орієнтація на світовий освітній досвід, зокрема освітній досвід європейських країн; перенесення акцентів з інтелектуальної на соціально-громадянську складову дошкільної освіти; здійснення освітнього процесу в умовах ЗДО на засадах різних галузей психології; взаємодія всіх учасників освітнього процесу в галузі дошкільної освіти; інтеграція всіх компонентів освітнього процесу в ЗДО. Інноваційність як умова ефективної реалізації Державного стандарту дошкільної освіти, умова якості дошкільної освіти. Характеристика сутності понять: інновація, інноваційна освітня діяльність, інноваційна дошкільна освіта, нововведення, інноватор. Рівні новизни (абсолютна, локальна, умовна, нормативна, відносна, суб'єктивна) в дошкільній освіті. Класифікація педагогічних інновацій. Етапи «життєвого циклу» педагогічних інновацій. Закони перебігу інновацій. Інноваційна педагогічна технологія. Основні групи інноваційних педагогічних технологій: системні, модульні, локальні.

Основні поняття теми: новації та інновації, інноваційність, гуманістична спрямованість, світовий освітній досвід, якість дошкільної освіти, інновація, ретроінновації, інноваційна освітня діяльність, інноваційна дошкільна освіта, нововведення, інноватор, новизна, інноваційна педагогічна технологія.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1,2, 3, 8, 9.

Семінарське заняття 1. Теоретичні засади інновацій в дошкільній освіті (2 год.).

Тема 4. Психолого-педагогічний супровід інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти (2 год.).

Дослідження Н. Гавриш, Л. Козак, К. Крутій, Л. Лохвицької, Т. Пономаренко та ін. щодо інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти. Варіативність програмного забезпечення як передумова інноваційності дошкільної освіти, зокрема інклюзивної: сучасні вітчизняні комплексні, парціальні освітні програми; програми для дітей з особливими освітніми потребам; зарубіжні освітні програми для дітей дошкільного віку. Програма інноваційної діяльності закладу дошкільної освіти. Особливості впровадження інновацій в освітній процес закладів дошкільної освіти. Готовність фахівців дошкільної освіти до інноваційної педагогічної діяльності (цінності, мотиви, знання, уміння, навички, особистісно-професійні якості, творчість, рефлексія). Сутність та особливості інноваційної діяльності педагога, зокрема, з дітьми з особливими освітніми потребами. Психолого-педагогічний супровід інноваційної діяльності педагога ЗДО. Значення, сутність, особливості створення й застосування «банку» інновацій.

Основні поняття теми: програмне забезпечення дошкільної освіти, варіативність, готовність, програма інноваційної діяльності, «банк» інновацій.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1,2, 3, 8, 9.

Семінарське заняття 2. Сутність та особливості інноваційної діяльності педагога ЗДО, зокрема, з дітьми з особливими освітніми потребами (2 год.).

Змістовий модуль 2.

Інновації в освітньому процесі закладу дошкільної освіти

Тема 5. Інновації у сфері здоров'язбереження дітей раннього і дошкільного віку (2 год.).

Сучасні наукові дослідження з проблеми оздоровлення дітей у закладах дошкільної освіти (Г.Беленька, О. Богініч, Е. Вільчковський, Л. Гаращенко, Н. Денисенко, М. Єфименко та ін.).

Інноваційна діяльність в галузі фізичного виховання дошкільників. Загальна характеристика інноваційних оздоровчих технологій. Різні види гімнастики: фітболгімнастика, стимулювальна гімнастика, гімнастика для очей, дихальна гімнастика, пальчикова гімнастика (вправи, ігри, картинки), лікувальна гімнастика для пальців, психогімнастика (вправи, ігри, етюди, пантоміми) тощо. Оздоровчі

комплекси з елементами психогімнастики: дихально-оздоровчий комплекс «кун-фу»; гімнастика «у-шу» для дошкільників; ігри-медитації; оздоровчий комплекс «бєбі-йога». Оздоровчі технології профілактично-лікувального спрямування у системі оздоровлення дітей дошкільного віку: фітотерапія (чаї, коктейлі, фітомішечки); ароматерапія (ароматизація приміщення); вітамінотерапія (вітамінізація страв). Оздоровчі технології терапевтичного спрямування: ігрова терапія, сміхотерапія (гелотологія), імаготерапія, анімалотерапія, кінезітерапія, смакотерапія, аква-терапія, літотерапія, Delete-терапія. Дитячий туризм.

Основні поняття теми: здоров'язберігаюча технологія, інновації, педагогічний досвід, діагностика, дихальна гімнастика, гімнастика для очей, психогімнастика, фітболгімнастика, пальчикова гімнастика, фітотерапія, вітамінотерапія, ароматерапія, ігрова терапія, сміхотерапія, імаготерапія, анімалотерапія, кінезітерапія, смакотерапія, аква-терапія, літотерапія, Delete-терапія.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Тема 6. Педагогічні інновації у сфері пізнавального розвитку дітей раннього і дошкільного віку (2 год.).

Інноваційна діяльність у сфері інтелектуального та пізнавального розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Використання в освітньому процесі ЗДО педагогічних інновацій з сенсорно-пізнавального, логіко-математичного розвитку дошкільників: розвивальна дошка (бізборд) для дітей раннього віку; розвивальні ігри (В. Воскобович); розвивальне навчання (О. Брежнєва, Л. Зайцева та ін.); леґо-технології (Л. Парамонова); складання інтелектуальних карт (Н. Гавриш, І. Кіндрат). Блоки 3. Дьєнеша, палички Д. Кюїзенера, «Танграм», «Пентаміно», «Колумбове яйце», тощо.

Використання доповненої реальності як засобу пізнавального розвитку дітей дошкільного віку (Л. Козак, Н. Іваненко, С. Паламар та ін.).

Використання в освітньому процесі ЗДО педагогічних інновацій формування природничо-екологічної компетентності: екологічна стежина; освітні подорожі; технології формування екологічної культури дошкільників засобами казки (Г. Беленька, Т. Науменко, О. Половіна та ін.); технологія формування еколого-доцільної поведінки дітей (Г. Беленька, Н. Гавриш, О. Половіна); експериментування як технологія (Н. Лисенко, З. Плохій, Ю. Волинець та ін.).

Освіта для сталого розвитку (Н. Гавриш, О. Пометун, О. Саприкіна).

Розвиток пізнавальних здібностей дітей на основі сенсорних, інтелектуальних, творчих здібностей – концептуальне положення STREAM-освіти.

Основні поняття теми: пізнавальний розвиток, логіко-математичний розвиток, леґо-технологія, розвиваючі ігри, інтелектуальні картки, конструювання, природничо-екологічна компетентність, екологічна культура, краєзнавчо-туристична діяльність.

Рекомендовані джерела**Основні:** 1, 2, 3, 4, 5.**Додаткові:** 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9.

Семінарське заняття 3. Інновації у сфері мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку(2 год.).

Семінарське заняття 4. Інновації у сфері художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку(2 год.).

Змістовий модуль 3.**Проекція інновацій в освітнє середовище закладу дошкільної освіти**

Тема 9. Теоретико-методичні засади інноваційного розвивального середовища в закладі дошкільної освіти (2 год.).

Модернізація системи сучасної вітчизняної дошкільної освіти як умова актуалізації інноваційної середовищної моделі життєдіяльності дітей в умовах ЗДО. Значення, сутність інноваційних моделей розвивальних середовищ у ЗДО. Характеристика сутності основних понять проблеми («середовище», «соціокультурне середовище», «освітнє середовище», «розвивальне освітнє середовище», «розвивальне предметне середовище (РПС) ЗДО», «середовищна модель організації життєдіяльності дітей в умовах ЗДО». Розвивальне освітнє середовище як сукупність характеристик: цілісність, суб'єктивність, змінюваність, багатовекторність, соціокультурна мобільність, координованість, емоційна насиченість; як система умов і впливів (І. Карабаєва, К. Крутій, Л. Лохвицька, Т. Поніманська, О. Савченко); як сфера особистісного зростання (О. Писарчук, В. Шулдик, А. Цимбалар). Основні види розвивального освітнього середовища: предметне, природне, інформаційне, соціальне, внутрішнє (простір власного «Я» особистості). Інноваційна середовищна модель організації життєдіяльності дитини в ЗДО як умова: ефективного реалізації Державного стандарту дошкільної освіти; забезпечення якості дошкільної освіти; гармонійного розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти. Порівняльна характеристика традиційної й інноваційної середовищної моделі організації життєдіяльності дітей в умовах ЗДО. Розвивальне освітнє середовище ЗДО у методиці ECERS-3.

Основні поняття теми: середовище, соціокультурне середовище, освітнє середовище, розвивальне освітнє середовище, розвивальне предметне середовище (РПС), традиційна модель організації життєдіяльності дітей в умовах ЗДО, інноваційна середовищна модель організації життєдіяльності дітей в умовах ЗДО, методика ECERS-3.

Рекомендовані джерела**Основні:** 1, 2, 3, 4, 5.**Додаткові:** 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Семінарське заняття 5. Розвивальне середовище закладу дошкільної освіти: хто тут господар? (2 год.)

Семінарське заняття 6. Проектна діяльність педагога ЗДО (2 год.).

Тема 11. Інноваційні підходи до планування освітньої взаємодії з дітьми у ЗДО (2 год).

Поняття планування освітньої взаємодії з дітьми у закладі дошкільної освіти, значення, завдання. Нормативно-правові документи про планування освітньої взаємодії з дітьми. Державний стандарт дошкільної освіти (2021 р.) та освітні програми для ЗДО про змістове наповнення освітньої взаємодії з дітьми. Види планування освітньої взаємодії з дітьми: традиційне щоденне, тижневе тощо.

Інноваційні підходи до організації планування освітньої взаємодії з дітьми у ЗДО: блочно-тематичне, методичний конструктор тощо. Планування проектної діяльності як інновації у галузі дошкільної освіти.

Основні поняття теми: планування освітньої взаємодії з дітьми у ЗДО, нормативно-правові документи, види планування, блочно-тематичне планування, методичний конструктор.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Змістовий модуль 4.

Управління інноваційною діяльністю у ЗДО

Тема 12. Інноваційний менеджмент як умова ефективності інноваційної діяльності в галузі дошкільної освіти (2 год.).

Інноваційний менеджмент в галузі дошкільної освіти. Функції, методологічні підходи, види, принципи, умови, методи, форми ефективного інноваційного менеджменту в дошкільній освіті. Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗДО та роль інноваційної діяльності педагогів у її реалізації. Інноваційний провайдинг.

Основні поняття теми: інноваційний менеджмент, готовність до інноваційного менеджменту, інноваційний провайдинг.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Тема 13. Методичний супровід інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти (2 год.).

Методична робота, методична допомога, методичний супровід: спільне і відмінне. Л. Козак, О. Коваленко, К. Крутій, О. Половіна, Т. Пономаренко, І. Романюк, Н. Савінова, Т. Шинкар та ін. про мету, завдання, принципи, форми організації методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності у ЗДО. Використання інтернет сайтів, блогів, сервісів тощо з метою здійснення методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності у ЗДО.

Основні поняття теми: методична робота, методична допомога, методичний супровід; мета, завдання, принципи, форми організації методичного супроводу.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Семінарське заняття 7. Особливості методичного супроводу інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти (2 год.).

Семінарське заняття 8. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога (2 год.).

Плани семінарських занять з дисципліни «Інновації в дошкільній освіті»

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методичні засади інновацій в дошкільній освіті.

Семінарське заняття 1. Теоретичні засади інновацій в дошкільній освіті (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Інноваційність в сучасному освітньому просторі.
2. Класифікація інноваційних педагогічних технологій.

II. Практична частина.

Підготувати й презентувати есе на тему: «Інновації в дошкільній освіті: модний тренд чи життєва необхідність?»

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Семінарське заняття 2. Сутність та особливості інноваційної діяльності педагога ЗДО, зокрема, з дітьми з особливими освітніми потребами (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Нормативно-правові документи про інноваційну діяльність у закладах освіти загалом і у ЗДО, зокрема.
2. Програма інноваційної діяльності закладу дошкільної освіти.
3. Особливості впровадження інновацій в освітній процес закладів дошкільної освіти зокрема, з дітьми раннього віку та з дітьми з особливими освітніми потребами (на прикладі 2-3 ЗДО)

II. Практична частина.

Підготувати й презентувати запитання для анонімного анкетування педагогів ЗДО на тему: «Інноваційні технології у закладі дошкільної освіти».

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9.

Змістовий модуль 2.

Інновації в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Семінарське заняття 3. Інновації у сфері мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Актуальні питання мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
2. Інноваційні методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку (полілог, сінквейн, робота з піктограмами, кросвордами, вікторинами, квести, коректурними таблицями, інтелектуальними картами тощо).

II. Практична частина.

Дібрати, презентувати та проаналізувати відео педагогічної інновації у сфері мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 9.

Семінарське заняття 4. Інновації у сфері художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1.Пріоритетність духовності як інноваційна ознака сучасної дошкільної освіти: особливості використання потенціалу мистецтва як основи духовного становлення дитини.

2.Інновації у використанні паперу, кольору, піску тощо для організації роботи з дітьми.

3.Взаємодія з батьками у площині «дитина-мистецтво».

II. Практична частина.

Дібрати, презентувати та проаналізувати відеоряд педагогічних інновацій (три позиції) у сфері художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9.

Змістовий модуль 3.

Проекція інновацій в освітнє середовище закладу дошкільної освіти.

Семінарське заняття 5. Розвивальне середовище закладу дошкільної освіти: хто тут господар? (2 год.)

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Характеристика й види розвивального освітнього середовища.

2. Порівняльна характеристика традиційної й інноваційної середовищних моделей життєдіяльності дітей в умовах ЗДО.

3. Інноваційна середовищна модель життєдіяльності дитини в ЗДО як умова забезпечення якості дошкільної освіти: чи потрібно залучати дітей до облаштування середовища

II. Практична частина.

Створити й презентувати авторську структурно-змістову модель розвивального освітнього середовища (вікова група – за вибором студента).

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9.

Семінарське заняття 6. Проектна діяльність педагога ЗДО (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Тематичний проект як інноваційна форма організації інтегрованого освітнього

процесу в ЗДО: значення і завдання.

2. Структура тематичного проєкту та етапи його реалізації спільно з дітьми.

3. Форми, методи та прийоми взаємодії з дітьми на різних етапах проєкту.

II. Практична частина.

Розробити й презентувати логіко-тематичну (інтелект) карту як основу проєктної діяльності (вікова група – за вибором студента).

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9.

Змістовий модуль 4.

Управління інноваційною діяльністю у ЗДО.

Семінарське заняття 7. Особливості методичного супроводу інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Методичний супровід інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти: значення, завдання, принципи.

2. Особливості методичного супроводу інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти: як «достукатись» до кожного педагога

II. Практична частина.

Дібрати (розробити) та презентувати розгорнутий план проведення однієї форми методичного супроводу педагогів ЗДО щодо використання інноваційної педагогічної технології (інноваційна педагогічна технологія – за вибором студента).

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9.

Семінарське заняття 8. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога (2 год.).

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Актуальність, сутність готовності фахівців дошкільної освіти до інноваційної діяльності в умовах ЗДО.

2. Компоненти готовності педагогів ЗДО до інноваційної діяльності.

3. Фрустрація як розбіжність реальності з очікуваннями.

4. Антиінноваційні бар'єри в інноваційній педагогічній діяльності.

II. Практична частина.

Здійснити самоаналіз власної готовності до інноваційної діяльності в умовах ЗДО (за анкетною І. Дичківською) і представити його на семінарському занятті.

Рекомендовані джерела

Основні: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9.

6. Контроль навчальних досягнень студентів з дисципліни «Інновації в дошкільній освіті»

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів (денна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Разом
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	8
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2	8
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському у занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20	80
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	$5 \cdot 7 = 35$								35
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	100
Разом			49		49		49		49	231
Максимальна кількість балів: 231										
Розрахунок коефіцієнта: $231 : 60 = 3,9$ Студент набрав 210 балів $210 : 3,9 = 53,8$										

Система оцінювання навчальних досягнень студентів
(заочна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Разом
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій	1	2	2	-	-	1	1	1	1	4
Відвідування семінарських занять	1	-	-	2	2	1	1	1	1	4
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	2	20	1	10	1	10	40
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	$5 \cdot 7 = 35$								35
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом			2		22		12		12	83
Максимальна кількість балів: 83										
Розрахунок коефіцієнта: $83 : 60 = 1,4$ Студент набрав 75 балів. $75 : 1,4 = 53,5$										

6.2. Завдання для самостійної роботи з дисципліни та критерії її оцінювання

«Інновації в дошкільній освіті»

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Денна форма навчання		Заочна форма навчання		Разом
		Кількість годин	Кількість балів	Кількість годин	Кількість балів	
1.	Розробити портфоліо на допомогу директору та вихователю-методисту ЗДО на тему: «Інноваційні технології у закладі дошкільної освіти».	50	35	104	35	
	Разом:	50 год.	35 балів	104 год.	35 балів	

Зміст і критерії оцінювання самостійної роботи

№ завдання з/п	Зміст портфоліо	Бали
1.	Зміст, мета і завдання портфоліо	5 балів
2.	Анотований каталог нормативно-правових документів з теми (в межах 5-6 позицій)	5 балів
3.	Анотований каталог публікацій з теми (в межах 10-12 позицій)	5 балів
4.	Анотований каталог вебінарів , відео, фільмів з теми портфоліо (в межах 10-12)	5 балів
5.	Алгоритм діяльності директора / вихователя-методиста ЗДО у процесі інноваційної діяльності в ЗДО (планування, застосування, аналізування результатів тощо)	10 балів
6.	Оформлення портфоліо, наявність активних покликань на опрацьовані джерела, QR-кодів тощо	5 балів
	Разом	35 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ з/п	Критерії	Бали
Завдання № 1.	Методично грамотно і повно сформульовані та викладені у вступі звернення до директора ЗДО / вихователя-методиста, а також зміст, мета і завдання портфоліо	5 балів
	Не достатньо повне представлення та розкриття у портфоліо звернення до директора ЗДО / вихователя-методиста, а також зміст, мета і завдання портфоліо	4 бали
	Неповне представлення та розкриття у портфоліо звернення до директора ЗДО / вихователя-методиста, а також зміст, мета і завдання портфоліо	3 бали
	Часткове представлення у портфоліо звернення до директора ЗДО / вихователя-методиста, а також зміст, мета і завдання портфоліо (деякі складові випущені)	2 бали
	Представлення у портфоліо якоїсь одної складової першого завдання: або звернення до директора ЗДО / вихователя-методиста, або зміст, або мета, або завдання портфоліо	1 бал
	Звернення до директора ЗДО / вихователя-методиста, а також зміст, мета і завдання портфоліо у портфоліо не представлені.	0 балів
Завдання № 2.	За результатами опрацювання нормативно-правових документів з теми портфоліо методично грамотно складено їх анотований каталог у формі таблички з активними покликаннями (в межах 5-6 позицій)	5 балів
	Не достатньо повно представлено анотований каталог нормативно-правових документів з теми портфоліо та відсутня табличка	4 бали
	Часткове представлення анотованого каталогу нормативно-правових документів з теми портфоліо (без активних покликань та кількість позицій не відповідає завданню)	3 бали
	У представленому каталозі нормативно-правових документів з теми портфоліо відсутні анотації, активні покликання та кількість позицій не відповідає завданню	2 бали
	Представлені нормативно-правові документи не відповідають темі портфоліо	1 бал
	Анотований каталог нормативно-правових документів з теми портфоліо не представлено	0 балів
З а в	За результатами опрацювання публікацій з теми	5

	портфолію методично грамотно складено їх анотований каталог у формі таблички з активними покликаннями. Представлено публікації з різних друкованих джерел, зокрема Інституційного репозиторія (в межах 10-12 позицій).	балів
	Не достатньо повно представлено анотований каталог публікацій з теми портфолію та відсутня табличка каталогу	4 бали
	Часткове представлення анотованого каталогу публікацій з теми портфолію. Публікації з Інституційного репозиторія не представлено, відсутні активні покликання на представлені публікації та кількість позицій не відповідає завданню	3 бали
	У представленому каталозі публікацій з теми портфолію відсутні анотації, активні покликання та кількість позицій не відповідає завданню	2 бали
	Представлені публікації застарілі і не відповідають темі портфолію	1 бал
	Анотований каталог публікацій з теми портфолію не представлено	0 балів
Завдання № 4.	На підставі перегляду вебінарів, відео, фільмів з теми портфолію грамотно складено їх анотований каталог у формі таблички (в межах 10-12 позицій).	5 балів
	Не достатньо повно представлено анотований каталог вебінарів, відео, фільмів з теми портфолію та відсутня табличка каталогу	4 бали
	Часткове представлення анотованого каталогу вебінарів, відео, фільмів з теми портфолію. Відсутні активні покликання на представлені вебінари, відео, фільми та кількість позицій не відповідає завданню	3 бали
	У представленому каталозі вебінарів, відео, фільмів з теми портфолію відсутні анотації, активні покликання та кількість позицій не відповідає завданню	2 бали
	Представлені вебінари, відео, фільми не відповідають темі портфолію	1 бал
	Анотований каталог вебінарів, відео, фільмів з теми портфолію не представлено	0 балів
Завдання № 5.	Методично грамотно і повно розроблено та викладено алгоритм діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста у процесі інноваційної діяльності у ЗДО (планування, застосування, аналізування результатів тощо). Форма	9-10 балів

	представлення – текстовий документ Word + ментальна мапа у форматі Mind Map.	
	Не достатньо повне розроблення, представлення та викладення алгоритма діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста у процесі інноваційної діяльності у ЗДО (планування, застосування, аналізування результатів тощо). Використана лише форма представлення – текстовий документ Word. Не представлені деякі складові алгоритма діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста у цій роботі. Відсутня ментальна мапа у форматі Mind Map.	6-8 балів
	Часткове представлення опису діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста у процесі інноваційної діяльності у ЗДО. Відсутнє виокремлення обов'язкових складових управлінської діяльності та методичного супроводу будь-якої діяльності у ЗДО та інноваційної діяльності, зокрема	3-5 балів
	З поняттям алгоритм діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста у процесі інноваційної діяльності у ЗДО студент (.ка) не розібрався і не представив його. Представлені напрями діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста не відповідають завданню і темі портфолію	1-2 бали
	Не представлено у портфолію алгоритм діяльності директора ЗДО / вихователя-методиста у процесі інноваційної діяльності у ЗДО. У портфолію виконання завдання № 5 не представлено взагалі.	0
Завдання № 6.	Високий рівень культури, методична грамотність, повнота та бездоганність оформлення портфолію: представлення активних покликань на опрацьовані джерела, QR-кодів, схем, моделей, ментальних мап у форматі Mind Map тощо.	5 балів
	Не достатня методична грамотність і повнота оформлення портфолію: представлення активних покликань на опрацьовані джерела, схем, моделей тощо. Відсутнє представлення QR-кодів на використані та	4 бали

	представлені джерела, а також ментальних мап у форматі Mind Map	
	У оформленні портфоліо не прослідковується методична грамотність та повнота: частково представлені анотовані каталоги, без табличок, схем, моделей тощо. Відсутнє представлення QR-кодів на використані та представлені джерела, а також ментальних мап у форматі Mind Map	3 бали
	У портфоліо відсутні таблички, активні покликання на представлені джерела та анотовані каталоги, схеми, моделі тощо. Відсутнє представлення QR-кодів на використані та представлені джерела, а також ментальних мап у форматі Mind Map	2 бали
	Портфоліо не має вигляду цілісного завершеного документу. Деякі файли не відповідають завданням і темі портфоліо.	1 бал
	У оформленні портфоліо відсутня культура та методична грамотність. Змістом портфоліо є окремі розрізнені файли, що не відповідають	0 балів
	Разом	35 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання (денна форма навчання)

Форма проведення МКР - комбінована, що включає 2 блоки:

1. Виконання тестових завдань у кількості 20 шт.
2. Вирішення кейсу.

Правильна відповідь студентом за кожне завдання тесту оцінюється 1 балом. Максимальна кількість балів за правильні відповіді завдань тестів – 20 балів.

Вирішення кейсу передбачає перевірку рівня компетентності студентів щодо використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, володіння ними питаннями організації освітнього процесу у ЗДО тощо. Оцінювання вирішення кейсу відбувається у діапазоні від 1 до 5 балів.

Критерії оцінювання вирішення тестів

Підсумкова кількість балів (max – 20)	Критерії оцінювання тестів
17 - 20	виставляється за чітке виконання тестових завдань (90-100% правильних відповідей), яке демонструє володіння категоріями дисципліни, студент вміє аналізувати педагогічні явища.
13 - 16	виставляється за знання та відтворення матеріалу засвоєного під час вивчення дисципліни (70-89% правильних відповідей). Супроводжується допустимою кількістю помилок у тестових завданнях.
10 - 13	виставляється за виконання тестових завдань, що складає 50-69% правильних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається низький рівень знання термінологічного апарату дисципліни; неякісне виконання тестів.
1-10	виставляється за виконання тестових завдань, що складає менше 50% правильних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається незнання основного термінологічного апарату; виконання тестів на низькому рівні.

Критерії оцінювання вирішення кейсу

Підсумкова кількість балів (max – 5)	Критерії оцінювання
5 балів	виставляється за: самостійне вирішення та бездоганне представлення рішення кейсу, високий рівень сформованих компетентностей щодо виявлення, впровадження та використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, високий рівень володіння термінологічним апаратом дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, цитування

	нормативно-правових документів.
4 бали	виставляється за: достатньо високий рівень вирішення кейсу, високий рівень сформованих компетентностей щодо виявлення, впровадження та використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, рівень володіння термінологічним апаратом дисципліни без грубих помилок; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, цитування нормативно-правових документів <u>без суттєвих грубих помилок</u> .
3 бали	виставляється за: самостійне вирішення кейсу щодо використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті з <u>незначною кількістю помилок</u> , виявлення володіння термінологічним апаратом дисципліни з незначною кількістю помилок, виявлення основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті з незначною кількістю помилок, наукових джерел з означеної проблеми, цитування нормативно-правових документів з незначною кількістю помилок.
2 бали	виставляється за: при вирішенні кейсу виявлено посередній рівень знань (умінь) щодо використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, виявлено посередній рівень володіння термінологічним апаратом дисципліни, посередній рівень обізнаності щодо практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, посередній рівень цитування нормативно-правових документів.
1 бал	виставляється за: при вирішенні кейсу виявлено мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь) щодо використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, виявлення мінімально можливого допустимого рівня володіння термінологічним апаратом дисципліни, мінімально можливого рівня обізнаності щодо практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, мінімально можливого допустимого рівня цитування нормативно-правових документів.
0 балів	виставляється за відсутності (відмову) представлення вирішення кейсу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється у формі екзамену з дисципліни «Інновації в дошкільній освіті». Вид екзамену – комбінований. На одну особу з банку питань припадає 30 тестових завдань (кожне з них оцінюється машиною 1 балом) і одне практико-орієнтоване завдання (воно обирається студентом з переліку запропонованих екзаменатором). Усна відповідь на нього оцінюється в межах від 0 до 10 балів.

Критерії оцінювання виконання тестових завдань

Підсумкова кількість балів (max – 30)	Критерії оцінювання
30-балів	виставляється за: самостійне виконання 100% тестових завдань з необхідного обсягу; високий рівень знань термінологічного апарату дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті; наукових джерел з означеної проблеми.
25-29 балів	виставляється за: самостійне виконання 90-99% тестових завдань з необхідного обсягу; нижче високого рівень знань сучасного термінологічного апарату дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті; наукових джерел з означеної проблеми.
21-24 бали	виставляється за: самостійне виконання 70-89% тестових завдань з необхідного обсягу; вище середнього рівня знань сучасного термінологічного апарату дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті; наукових джерел з означеної проблеми.
11-20 балів	виставляється за: самостійне виконання 50-69% тестових завдань з необхідного обсягу; середній рівень знань сучасного термінологічного апарату дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті; наукових джерел з означеної проблеми.
1-10 балів	виставляється за самостійне виконання менше 50% тестових завдань з необхідного обсягу; низький рівень знань сучасного термінологічного апарату дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті; наукових джерел з означеної проблеми.

Критерії оцінювання вирішення практико-орієнтоване завдання

Підсумкова кількість балів (max – 10)	Критерії оцінювання
10 балів	виставляється за: самостійне вирішення та бездоганне представлення практико-орієнтованого завдання, високий рівень сформованих компетентностей щодо виявлення, впровадження та використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, високий рівень володіння термінологічним апаратом дисципліни; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, цитування нормативно-правових документів.
7-9 балів	виставляється за: достатньо високий рівень вирішення практико-орієнтованого завдання, високий рівень сформованих компетентностей щодо виявлення, впровадження та використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, рівень володіння термінологічним апаратом дисципліни без грубих помилок; основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, цитування нормативно-правових документів <u>без суттєвих грубих помилок</u> .
4-6 балів	виставляється за: самостійне вирішення практико-орієнтованого завдання щодо використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті з <u>незначною кількістю помилок</u> , виявлення посереднього рівня володіння термінологічним апаратом дисципліни, посереднього рівня виявлення основних положень, концепцій теорії й практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, цитування нормативно-правових документів з незначною кількістю помилок.
1-3 бали	виставляється за: при вирішенні вирішення практико-орієнтованого завдання виявлено мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь) щодо використання інноваційних технологій та інноваційного педагогічного досвіду в дошкільній освіті, виявлення мінімально можливого допустимого рівня володіння

	термінологічним апаратом дисципліни, мінімально можливого рівня обізнаності щодо практики використання інноваційних технологій в дошкільній освіті, наукових джерел з означеної проблеми, цитування нормативно-правових документів на мінімально можливому допустимому рівні.
0 балів	виставляється за відсутності (відмову) представлення вирішення практико-орієнтованого завдання.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Схарактеризувати інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти.
2. Визначити сутність основних понять проблеми управління впровадженням інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти.
3. Розкрити особливості реалізації Базового компоненту дошкільної освіти на засадах упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі ЗВО.
4. Розкрити сутність та класифікацію інноваційних педагогічних технологій.
5. Схарактеризувати основні групи інноваційних педагогічних технологій (системні, модульні, локальні).
6. Визначити значення та сутність управління педагогічними інноваціями в умовах закладу дошкільної освіти.
7. Схарактеризувати методологічні підходи та умови ефективного управління інноваційною діяльністю в закладі дошкільної освіти.
8. Схарактеризувати методи та форми ефективного управління педагогічними інноваціями в умовах закладу дошкільної освіти.
9. Розкрити сутність та особливості розробки й реалізації комплексно-цільової програми інноваційної діяльності закладу дошкільної освіти.
10. Педагогічна експертиза інноваційної діяльності.
11. Готовність фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною діяльністю в умовах ЗДО.
12. Управління впровадженням інноваційних педагогічних технологій з формування рухової компетентності в дітей дошкільного віку.
13. Управління застосуванням інноваційних педагогічних технологій з формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників.
14. Управління використанням інноваційних педагогічних технологій з формування особистісної компетентності дошкільників.

15. Управління впровадженням інноваційних педагогічних технологій з формування предметно-практичної, технологічної компетентності в дітей дошкільного віку.

16. Управління застосуванням інноваційних педагогічних технологій з формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентності дошкільників.

17. Управління використанням інноваційних педагогічних технологій з формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку.

18. Управління впровадженням інноваційних педагогічних технологій з формування соціально-громадянської компетентності в дітей дошкільного віку.

19. Управління використанням інноваційних педагогічних технологій з формування мовленнєвої, комунікативної компетентностей дошкільників.

20. Управління застосуванням інноваційних педагогічних технологій з формування мистецько-творчої компетентності в дітей дошкільного віку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Інновації в дошкільній освіті»

Разом: 120 год.: лекції-16 год., семін.заняття-16 год., самост. роб.- 50 год., ПМК-8 год., сем. к/р-30 год.
(денна форма навчання)

Назва дисципліни	«Інновації в дошкільній освіті»													
Заг. кількість балів	231 бал													
Теми дисципліни	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13	T.14
Теми лекцій	Інноваційність як умова забезпечення якості ДО (1 бал).			Педагого-педагогічний супровід інноваційної діяльності у ЗДО (1 бал)	Інновації у сфері здоров'язбереження дітей раннього і дошк. віку (1 бал)	Педагогічні інновації у сфері пізнавального розвитку дітей раннього і дошк. віку (1 бал)			Теоретико-методичні засади інноваційного розвивального середовища в ЗДО (1 бал).		Інноваційні підходи до планування освітньої взаємодії з дітьми у ЗДО (1 бал).	Інноваційний менеджмент як умова ефективності інноваційної діяльності в галузі ДО (1 бал).	Методичний супровід інноваційної діяльності у ЗДО (1 бал).	
Теми семінарських занять	Теоретичні засади інновацій в ДО (1+10 балів).			Сутність та особливості інноваційної діяльності педагога ЗДО, зокрема, з дітьми з ООП (1+10 балів).			Інновації у сфері мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку (1+10 балів).	Інновації у сфері художньо-естетичного розвитку дітей раннього і дошк. віку (1+10 балів).	Розвивальне середовище ЗДО: хто тут господар? (1+10 балів).	Проектна діяльність педагога ЗДО (1+10 балів).			Особливості методичного супроводу інноваційної діяльності у ЗДО (1+10 балів).	Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога (1+10 балів).
Самостійна робота	35 балів													
Вид проміжного контролю	МКР № 1 – 25 балів				МКР № 2 – 25 балів				МКР № 3 – 25 балів				МКР № 4 – 25 балів	
Підсумковий контроль	екзамен													
<p>Максимальна кількість балів за дисципліну - 231 (коефіцієнт – 3,9). До розрахунку взято: 8 лекцій, 8 семінарських, 4 МКР, самостійна робота.</p>														

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Навчально-методичний посібник. Упор.: О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Х.: Ранок, 2021. 240 с.
2. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид., допов. К.: Академвидав. 2012. 352 с.
3. Дмитренко А. П. Інноваційні технології дошкільної освіти: Навч.-метод. посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 32 с.
4. Козак Л., Луцик Т. Характеристика педагогічних інновацій у роботі з дітьми дошкільного віку. *Інноватика у вихованні* : зб. наук. пр. Вип. 10. / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Р. Л. Сойчук, Т. С. Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2019. С. 67–73.
5. Литвиноов А.С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посібн. /за заг. ред. В. В. Борисова. Суми. Університетська книга, 2021. 265 с.

Додаткові:

1. Гавриш Н., Крутій К. Організація освітньої діяльності в дошкільному закладі, або як досягти балансу між традиціями та інноваціями. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2015. № 8. С. 4–10.
2. Гавриш Н., Саприкіна О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку: навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів за заг. ред. О. Пометун. – Дніпропетровськ: Ліра, 2014. 120 с.
3. Козак Л., Іваненко Н. Використання доповненої реальності як засобу пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. *Інноватика у вихованні*. Випуск 13. Том 2. 2021. С. 43-52.
4. Ночвіна О. Workshop у дитячому садку, або творимо дива разом. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2019. № 2. С. 38 –40.
5. Палій А. А. Методи діагностики психічного розвитку дітей. ПНУ ім. В. Стефаніка, м. Ів.-Фр., 2013. 430 с.
6. Половіна О. А. Артосвіта дошкільників: технологія образотворення в дії. *Мистецтво та освіта*. №3(97), 2020. С.34-40.
7. Половіна О., Беленька Г. Як спонукати дітей бігти на заняття. 2018. 04. С.23-28.
8. Пономаренко Т. О. Теорія і методика формування управлінської культури керівників дошкільної освіти : монографія. Суми : Вінниченко М. Д., 2017. С. 5–63.
9. Якименко С., Голян Л. Інтегрована особистісно-орієнтована технологія: теорія, методика, практика. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2015. № 3. С. 24–30.

Інтернет-ресурси:

1. Беленька Г. В., Коваленко О. В., Шинкар Т. Ю. *Якість дошкільної освіти в Україні та країнах ЄС: параметри виміру та методичний супровід. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2020. (72). С. 33-39. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/32668/>
- 2.«Впровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу роботу з дошкільниками» (опис педагогічного досвіду). 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/vprovadzenna-innovacijnih-tehnologij-u-fizkulturno-ozdorovcu-robotu-z-doskilnikami-opis-pedagogicnogo-dosvidu-213979.html> (дата звернення: 18.12.2021).
- 3.Дичківська І. М. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності. Дисертація на здобуття наук. ступеня д. п. н. за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Харків. 2018. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/2018/10/dis_Dychkivska00.pdf (дата звернення: 31.07.2022).
- 4.Інноваційні технології в дошкільній освіті: Збірник абстрактів Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, м. Переяслав-Хмельницький, 28-29 березня 2018 р. / за заг. ред. Л. О. Калмикової, Н. В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2018. 266 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25293/1/L_Poryadchenko_ITDO.pdf (дата звернення: 18.12.2021).
- 5.Козак Л. В. Теоретико-методологічні засади підготовки майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Київ. 2015. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/Avtoreferat/%D0%94.26.133.06/avtoreferat_kozak.pdf (дата звернення: 31.07.2022).
- 6.Козак Л.В. Використання методів ТРВЗ у роботі з дітьми дошкільного віку засобами ІКТ / Козак Л. В., Швидка І. А. / *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology.* Vol. 6. No. 1. March 2018. С. 114-121 <http://ojs.mdpu.org.ua/index.php/itse>
- 7.Лекція «Методика Л. Шелестової навчання дітей читання». 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/lekcija-metodika-l-selestovoi-navcanna-ditej-citanna-199843.html> (дата звернення: 18.12.2021).
- 8.Педагогічні інноваційні технології соціально-морального розвитку дошкільників. 2019. URL: <https://prezi.com/p/veiyusygttcp/presentation/> (дата

звернення: 18.12.2021).

9. Сучасні інноваційні освітні технології формування логіко-математичної компетентності дошкільнят. 2020.

URL: <https://vseosvita.ua/library/sucasni-innovacijni-osvitni-tehnologii-formuvanna-logiko-matematicnoi-kompetentnosti-doskilnat-332205.html> (дата звернення: 18.12.2021).

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про освіту» <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-osvituvidomosti-verhovnoji-2017-51849.html>
2. Закон України «Про дошкільну освіту» <http://osvita.ua/legislation/law/2234/>
3. Державний стандарт дошкільної освіти (БКДО). Нова редакція та поради для організації освітнього процесу (2021 р.) <https://ezavdnz.mcfр.ua/book?bid=37876>
4. «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти» - лист МОН України № 1/9-148 від 16. 03. 2021 р. <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>
5. Матеріали Всеукраїнського онлайн-марафону «Реалізація змісту Державного стандарту дошкільної освіти в парціальних програмах» (17.12.2021 р.) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/mizhnarodni-ta-vseukrayinski-zahodi/marafon-parcialnih-program>
6. Матеріали Всеукраїнського педагогічного марафону «Інновації в освітньому процесі ЗДО: суспільні запити, освітні тренди» (15-16.12.2021 р.) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/mizhnarodni-ta-vseukrayinski-zahodi/vseukrayinskij-pedagogichnij-marafon-innovaciyi-v-osvitnomu-procesi-zdo-suspilni-zapiti-osvitni-trendi>
7. Матеріали «Всеукраїнської Стратегічної сесії «Дошкільна освіта для майбутнього: досягнення і перспективи», Запоріжжя, 18-19. 08. 2021 р. <https://sites.google.com/view/novynykdo/2021?authuser=0>
8. Перелік освітніх програм для закладів дошкільної освіти <https://imzo.gov.ua/osvita/doshkilna-osvita/programno-metodichne-zabezpechennya/>
9. «Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти», затв. наказом МОН України (2018 р.) <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/60597/>
10. «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» - наказ Мінекономіки № 755-21 від 19.10.2021 р. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

11. «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» - наказ Мінекономіки України № 620-21 від 28.09.2021 р.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesijnij-standart-kerivnik-direktor-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
12. «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році» - лист МОН України № 1/8504-22 від 27.07.2022 р.
<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20222023-navchalnomu-roci>
13. «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами» - лист МОН України 1/6435-22 від 15.06.2022 р.
https://znayshov.com/News/Details/shchodo_zabezpechennia_osvity_osib_z_osoblyvymy_osvitnimy_potrebamy
14. Міжнародна серпнева педагогічна науково-практична конференція «Освіта, освітяни - незламні у війні» 18.08.2022 р. Локація «Дошкільна освіта під крилами захисту» YouTube-канал МОН України та видавництва «Ранок» info@ranok.com.ua
<https://www.youtube.com/watch?v=wi5RPdkQyrY>
15. «Освітній процес у закладах дошкільної освіти: сутність та інноваційний потенціал» - Матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції 09. 06. 2021 р.
<https://www.facebook.com/UAMON/photos/a.682263271800254/4704936299532911/>

9. Додаткові ресурси

1. Матеріали сайту Міністерства освіти і науки України
<https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita> <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu>
2. Матеріали сайту «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України»
<https://imzo.gov.ua/>
3. Матеріали сайту «Український інститут розвитку освіти» <https://uied.org.ua/en/>
4. Матеріали сайту Асоціації працівників дошкільної освіти України
<http://www.doshkillia.ua/>
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu/asociaciya-pracivnikiv-doshkilnoyi-osviti>
5. Матеріали сайту Департаменту освіти і науки м. Києва <http://don.kievcity.gov.ua/>
6. Електронний репозиторій публікацій професорсько-викладацького колективу Київського університету імені Бориса Грінченка <http://elibrary.kubg.edu.ua/>
7. Матеріали сайту Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка <http://ippo.kubg.edu.ua/>

8. Матеріали сайту Цифрового видавництва

<https://shop.mcfr.ua/catalog/osvita/vmdz/>

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu/fahovi-zhurnali-cifrovogo-vidavnictva-mcfr>

9. Матеріали сайту Цифрового видавництва Експертус <https://seminar.expertus.com.ua/>

10. Матеріали сайту д. пед. н., професора Катерини Крутій <http://ukrdeti.com/>

11. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/shkola_novator/5_Formuvannya_nnovatsijnogo_prostoru_DNZ_2013_11_19_17_16_32_085.pdf

12. <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/7226->

13. <https://www.youtube.com/user/voskobovichgames>

14. <http://vihovateli.com.ua/cons/5433-znakomstvo-s-mirom-chisel-posredstvom-palochek-kyuizenera.html>

